

---

## Úlohy k cvičení

### Relace – pokračování

*Úloha 1:* Určete počet všech relací na  $n$ -prvkové množině:

- (a) všech
- (b) reflexivních
- (c) symetrických
- (d) antisymetrických

Pokud nevíte, jak úlohu vyřešit pro obecné  $n$ , vyřešte alespoň pro  $n = 4$ .

*Úloha 2:* Rozhodněte zda jsou následující relace ekvivalence. Pokud ano, určete třídy ekvivalence.

- (a)  $X_1 = \mathbb{N}$ ,  $xR_1y \Leftrightarrow m|(x - y)$ , kde  $m \in \{2, 3, \dots\}$  (zbytkové třídy modulo  $m$ )
- (b)  $X_2 = \mathbb{Z} \setminus \{0\}$ ,  $xR_2y \Leftrightarrow x|y \wedge y|x$
- (c)  $X_3 = \mathbb{N}$ ,  $xR_3y \Leftrightarrow \exists z \in \mathbb{N}, z > 1 : z|y \wedge z|x$

*Úloha 3:* Určete počet různých ekvivalencí na pětiprvkové množině.

*Úloha 4:* Ukažte, že pro každou funkci  $f: X \rightarrow X$  na konečné  $X$  platí, že je prostá, právě když je na. Platí totéž i pro nekonečné množiny?

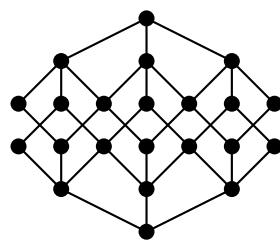
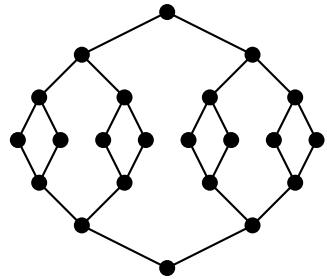
*Úloha 5:* Nechť  $f: X \rightarrow Y$  a  $g: Y \rightarrow X$  jsou funkce takové, že pro každé  $x \in X$  platí  $(g \circ f)(x) = x$  a pro každé  $y \in Y$  platí  $(f \circ g)(y) = y$ . Dokažte, že  $f$  i  $g$  jsou bijekce (tedy prosté a na).

*Úloha 6:* Pro každé přirozené  $n$  najděte funkci  $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$  takovou, že  $f^n = f$  (tedy  $f^n(x) = f(x)$  pro každé  $x \in \mathbb{N}$ ) ale  $f^i \neq f$  pro  $i \in \{2, 3, \dots, n-1\}$  (tedy existuje  $x$ , že  $f^i(x) \neq f(x)$ ). V této úloze exponent  $f^k$  neznačí mocninu, ale složení. Tedy například  $f^3 = f \circ f \circ f$ .

*Úloha 7:* U následujících variant rozhodněte, zda existuje částečné uspořádání splňující danou podmíinku. Pokud existuje, uveďte příklad.

- (a) Bez největšího prvku ale s maximálním prvkem; na neprázdné konečné množině.
- (b) Bez největšího prvku a bez nejmenšího prvku; na neprázdné konečné množině.
- (c) Bez největšího prvku a bez maximálního prvkmu; na neprázdné konečné množině.
- (d) Bez největšího prvku ale s maximálním prvkem; na nekonečné množině.
- (e) Bez největšího a bez maximálního prvkmu; na nekonečné množině.
- (f) Bez nekonečného řetězce; na nekonečné množině.

*Úloha 8:* Pro uspořádání daná následujícími Hasseho diagramy vyznačte nějaký nejdelší řetězec a antiřetězec. U antiřetězce zdůvodněte, proč nelze najít delší.



*Úloha 9\*:* Pro  $n$  přirozené nalezněte nejdelší řetězec a antiřetězec na částečně uspořádané množině  $([n], |)$ .

*Úloha 10:* Které z následujících relací na množině  $\mathbb{N}^2$  (dvojice přirozených čísel) jsou uspořádání? Která z těchto uspořádání jsou lineární?

- (a) Porovnání po obou souřadnicích  $\leq_S$ :  $(a, b) \leq_S (x, y) \Leftrightarrow a \leq x \wedge b \leq y$ .
- (b) Porovnání v alespoň jedné souřadnici  $\leq_U$ :  $(a, b) \leq_U (x, y) \Leftrightarrow a \leq x \vee b \leq y$ .
- (c) Porovnání v obou složkách různými směry  $\leq_Z$ :  $(a, b) \leq_Z (x, y) \Leftrightarrow a \leq x \wedge b \geq y$ .
- (d) Slovníkové (lexikografické) porovnání  $\leq_L$ :  $(a, b) \leq_L (x, y) \Leftrightarrow a < x \vee (a = x \wedge b \leq y)$ .